

TISKOVNO SPOROČILO

Nagrada OPUS HISTRIAE za najbolje delo na področju istrske zgodovine, umetnosti ali kulture za leto 2021

Komisija v sestavi Marijan Bradanović (predsednik), Iva Milovan Delić (članica), Marina Paoletić (članica) je nagrado OPUS HISTRIAE za najbolje delo na področju istrske zgodovine, umetnosti ali kulture za leto 2021 dodelila **Ivanu Smoljanu** "za dokumentiranje pomembne dediščine kolektivnega spomina in za pristop k obravnavi občutljivega zgodovinskega dogodka, ki je prispeval k določitvi politične in družbeno-ekonomske usmeritve Istre v obdobju po drugi svetovni vojni: njegova študija, ki temelji na zgodovinskih virih, prispeva k poznavanju in širjenju dejstev".

IVAN SMOLJAN (Pulj, 1986), magister zgodovine, kustos v Muzeju grada Pazina, doktorand podiplomskega študija nove in sodobne hrvaške zgodovine v evropskem in svetovnem kontekstu na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Preučuje predvsem tematiko prihoda in dela Medzavezniške komisije za razmejitev med Italijo in Jugoslavijo na območju bivše Julijske krajine, vsestranske priprave jugoslovanske strani na prihod Komisije kot posebni način diplomatskega boja za ozemlje in posledice obiska Komisije. Je eden od soavtorjev fotomonografije *Živote damo Istru ne damo* (2020) o množičnem grafitiranju stenskih gesel kot enem od segmentov diplomatskega boja, ki vsebuje obsežno fotodokumentacijo tistega časa kot tudi današnjega stanja. V letu 2021 je kot nadaljevanje raziskav na to temo pripravil razstavo *DOBRODOŠLI! - 75 godina od boravka*

COMUNICATO STAMPA

Premio OPUS HISTRIAE per il migliore lavoro riguardante la storia, l'arte o la cultura istriana nel 2021

La Giuria di esperti, nella composizione: Marijan Bradanović (presidente), Iva Milovan Delić (membro), Marina Paoletić (membro), ha assegnato il premio OPUS HISTRIAE per il migliore lavoro riguardante la storia, l'arte o la cultura istriana nel 2021 a **Ivan Smoljan** "per l'opera di documentazione di un importante patrimonio della memoria collettiva e per l'approccio alla disamina di un delicato evento storico che ha contribuito a dare l'indirizzo politico e socio-economico all'Istria del secondo dopoguerra: il suo studio, basato su fonti storiche, favorisce la conoscenza e la divulgazione dei fatti".

IVAN SMOLJAN (Pola, 1986), laureato in storia, curatore presso il Museo della Città di Pisino, dottorando presso il corso post-laurea di Storia croata moderna e contemporanea nel contesto europeo e mondiale presso la Facoltà di Filosofia di Zagabria. Si occupa in primo luogo dell'arrivo e dell'opera della Commissione interalleata per la definizione dei confini tra Italia e Jugoslavia nell'area dell'ex Venezia Giulia. In particolare dei laboriosi preparativi per il suo arrivo da parte jugoslava, quale specifico metodo di lotta diplomatica per il territorio, nonché delle ripercussioni relative alla visita della Commissione stessa. È uno dei coautori della fotomonografia *Živote damo Istru ne damo* (2020) in cui tratta dei motti incisi sui muri a modo di graffiti quale uno dei segmenti della lotta diplomatica, la quale contiene un'ampia documentazione fotografica di quel periodo e di quello attuale.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Nagrada OPUS HISTRIAE za najbolje djelo o istarskoj povijesti, umjetnosti ili kulturi u 2021. godini

Povjerenstvo u sastavu: Marijan Bradanović (predsjednik), Iva Milovan Delić (članica), Marina Paoletić (članica) dodijelilo je nagradu OPUS HISTRIAE za najbolje djelo o istarskoj povijesti, umjetnosti ili kulturi 2021. **Ivanu Smoljanu** "za dokumentiranje važne baštine zajedničkog sjećanja i zbog pristupa ispitivanju osjetljivog povijesnog događaja koji je odredio politički i društveno-ekonomski smjer Istre u drugom poslijeratnom razdoblju: njegovo istraživanje, temeljeno na povijesnim izvorima, promiče saznanja i popularizaciju povijesnih činjenica".

IVAN SMOLJAN (Pula, 1986), magistar povijesti, kustos u Muzeju grada Pazina, doktorand na poslijediplomskom studiju moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i svjetskom kontekstu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Prvenstveno se bavi temom dolaska i boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje između Italije i Jugoslavije na područje nekadašnje Julijske krajine, sveobuhvatnim pripremama Jugoslavenske strane za dolazak Komisije kao specifičnim načinom diplomatske borbe za teritorij, te reperkusijama tog obilaska Komisije. Jedan je od koautora fotomonografije *Živote damo Istru ne damo* (2020), o masovnom ispisivanju zidnih parola kao jednog od segmenata diplomatske borbe, koja sadrži veliki broj fotodokumentacije iz tog vremena ali i današnjeg stanja. Kao nastavak istraživanja ove

Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri, postavljeno v pazinskem muzeju, ki med drugim poskuša na objektivni način prikazati razmere v Julijski krajini pred, med in po obisku Komisije marca 1946. Razstava je privedla do mednarodnega sodelovanja z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije iz Ljubljane, Muzejem Jugoslavije iz Beograda in Zgodovinskim in pomorskim muzejem Istre iz Pulja. Od leta 2017 je tudi vodja Domoznanske zbirke Enriko Depiera v Tinjanu, kjer se ukvarja z ohranjanjem, raziskovanjem in promocijo zgodovinske dediščine tega kraja, v okviru katere je, v soavtorstvu z Nino Brečević, izdal monografijo *Vittorio Depiera (ne)poznati odvetnik i fotograf amater* (2021).

Quale prosecuzione di questa ricerca, nel 2021 ha curato la mostra *DOBRODOŠLI! - 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri*, allestita presso il Museo della Città di Pisino, che, tra l'altro, cerca di presentare in modo oggettivo la situazione nella Venezia Giulia, durante e dopo la visita della Commissione nel marzo 1946. La mostra ha portato ad una collaborazione internazionale con il Museo di storia contemporanea della Slovenia di Lubiana, il Museo della Jugoslavia di Belgrado e il Museo storico e navale dell'Istria di Pola. Dal 2017 è anche responsabile della Collezione privata Enriko Depiera di Antignana, dove si occupa di conservazione, ricerca e promozione del patrimonio storico del luogo e nell'ambito della quale ha pubblicato, in collaborazione con Nina Brečević, la monografia *Vittorio Depiera (ne)poznati odvetnik i fotograf amater* (2021).

teme, 2021. godine autor je izložbe *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri*, u Muzeju grada Pazina, koja između ostalog na objektivni način pokušava dočarati stanje u Julijskoj krajini uoči, tijekom i nakon obilaska Komisije u ožujku 1946. godine. Izložbom je ostvarena međunarodna suradnja s Muzejem novejšje zgodovine Slovenije iz Ljubljane, Muzejem Jugoslavije iz Beograda i Povijesnim i pomorskim muzejem Istre iz Pule. Od 2017. je i voditelj Zavičajne zbirke Enriko Depiera u Tinjanu gdje radi na očuvanju, istraživanju i promociji povijesne baštine toga kraja, u okviru koje je, u suautorstvu sa Ninom Brečević, objavio monografiju *Vittorio Depiera (ne)poznati odvetnik i fotograf amater* (2021).

Priznanje SUMMA HISTRIAE za življenjsko delo na področju humanistike v letu 2021

Svet Humanističnega društva Histria, ki mu predseduje Robert Matijašič, je priznanje SUMMA HISTRIAE za življenjsko delo na področju humanistike v letu 2020 dodelil **Edviliju Gardini** “za izviren prispevek h kritični interpretaciji zgodovinsko-umetniške dediščine Istre ter za odkritje in vrednotenje manj poznanih umetnikov, predmetov in običajev istrske kulturne dediščine”.

EDVILIO GARDINA (Koper, 1951), povjesničar umjetnosti, umirovljeni kustos-savjetnik Pokrajinskog muzeja Koper, pretežito se bavio kamenom i pleternom plastikom srednjeg i ranog novog vijeka, heraldičkim spomenicima i štafelajnim slikarstvom. Priredio je i postavio niz monografskih izložbi, gotovo uvijek popraćenih bogatim katalogima među kojima se ističu: *Plastika s pleteninasto*

Riconoscimento SUMMA HISTRIAE per meriti relativi alla carriera professionale in campo umanistico per il 2021

Il Consiglio della Società umanistica Histria, presieduto da Robert Matijašič, ha conferito il riconoscimento SUMMA HISTRIAE per meriti relativi alla carriera professionale in campo umanistico a **Edvilijo Gardina** “per l'originale apporto all'interpretazione critica del patrimonio storico-artistico dell'Istria e per la rivelazione e la valorizzazione di artisti, manufatti e costumi meno conosciuti del patrimonio culturale istriano”.

EDVILIO GARDINA (Capodistria, 1951), storico dell'arte, già curatore di Storia dell'arte presso il Museo regionale di Capodistria, si occupa in primo luogo di scultura in pietra e a intreccio di epoca medievale e del primo periodo moderno, di pittura su tela e di stemmi araldici. Ha curato e allestito diverse mostre monografiche, quasi sempre accompagnate da ricco catalogo:

Priznanje SUMMA HISTRIAE za zasluge u profesionalnoj karijeri na humanističkom području 2021. godine

Vijeće Humanističkog društva Histria, pod predsjedanjem Roberta Matijašića, dodijelilo je priznanje SUMMA HISTRIAE za zasluge u profesionalnoj karijeri na humanističkom području **Edviliju Gardini** “za osebujni doprinos kritičkom tumačenju povijesno-umjetničke baštine Istre i za otkrivanje i valorizaciju manje poznatih umjetnika, predmeta i običaja istarske kulturne baštine”.

EDVILIO GARDINA (Koper, 1951), povjesničar umjetnosti, umirovljeni kustos-savjetnik Pokrajinskog muzeja Koper, pretežito se bavio kamenom i pleternom plastikom srednjeg i ranog novog vijeka, heraldičkim spomenicima i štafelajnim slikarstvom. Priredio je i postavio niz monografskih izložbi, gotovo uvijek popraćenih bogatim katalogima među kojima se

---

*ornamentiko v Sloveniji (1977), Portreti družine Tarsia (1980), Antonio Tarsia 1643-1722 (1993), Bartolomeo Gianelli 1824-1894 (1994), "Pax in hac civitate et in omnibus abitantibus in ea" - Mir temu mestu in vsem tistim, ki prebivajo v njem. Reprezentativno kiparstvo na pročelju Pretorske palače v Kopru (1998), 1400 let koprške škofije in 300 let krajepisa koprške škofije Paola Naldinija (2000) i Zorzi Ventura Brajković. Manierizem v Istri okrog leta 1600 (2003). Valorizaciji koparske kulturne baštine pridonio je i preuređenjem dijelova stalnog postava koparskog muzeja, uključivši i lapidarij. Nikada se nije ograničavao na muzejski perimetar, zidove salona i vrta s lapidarijem već je svoja stručna vodstva i cjelokupni stručni rad proširivao na baštinu cijeloga grada i regije. Autor je niza članaka u stručnim i znanstvenim časopisima. Sudjelovao u *Primorskom slovenskom je biografskom leksikonu* i *Istarskoj enciklopediji*. Osobito se ističe težnjom za restauracijom u nesretnim okolnostima naglo osiromašene stoljetne baštine Grada povratom koparskih umjetnina u grad Kopar. Svojom djelatnošću temeljenoj na širokoj erudiciji, urođenoj strasti i kritičkom smislu za valorizacijom zapuštenih tema značajno je pridonio valorizaciji istarske kulturne baštine na području likovnih umjetnosti.*

*Plastika s pleteninasto ornamentiko v Sloveniji (1977), Portreti družine Tarsia (1980), Antonio Tarsia 1643-1722 (1993), Bartolomeo Gianelli 1824-1894 (1994), "Pax in hac civitate et in omnibus abitantibus in ea" - Pace a questa città e a tutti coloro che abitano in essa. Scultura rappresentativa sulla facciata del Palazzo Pretorio a Capodistria (1998), 1400 anni della diocesi giustinopolitana e 300 anni della corografia di Paolo Naldini (2000), Zorzi Ventura Brajković. Il Manierismo in Istria intorno al 1600 (2003) ed altre. Ha inoltre contribuito al rinnovo di diverse collezioni permanenti del museo capodistriano tra cui quella del lapidario, non limitandosi all'ambito museale, alle pareti delle sale e al giardino col lapidario, ma allargando le proprie visite guidate e tutto il lavoro specialistico al patrimonio della città e dell'intera regione. Autore di diversi contributi su riviste specialistiche, ha collaborato anche con il *Primorski slovenski biografski leksikon* e con la *Istarska enciklopedija*. Si distingue in particolare per la sua aspirazione di ripristinare il patrimonio secolare di Capodistria restituendo alla città le opere d'arte di cui è stata impoverita nei secoli. Con la sua originale opera, basata su una profonda erudizione e su un particolare senso critico nell'approccio di temi trascurati, ha contribuito alla tutela e alla valorizzazione del patrimonio culturale istriano nel campo dell'arte.*

*ističu: Plastika s pleteninasto ornamentiko v Sloveniji (1977), Portreti družine Tarsia (1980), Antonio Tarsia 1643-1722 (1993), Bartolomeo Gianelli 1824-1894 (1994), "Pax in hac civitate et in omnibus abitantibus in ea" - Mir temu mestu in vsem tistim, ki prebivajo v njem. Reprezentativno kiparstvo na pročelju Pretorske palače v Kopru (1998), 1400 let koprške škofije in 300 let krajepisa koprške škofije Paola Naldinija (2000) i Zorzi Ventura Brajković. Manierizem v Istri okrog leta 1600 (2003). Valorizaciji koparske kulturne baštine pridonio je i preuređenjem dijelova stalnog postava koparskog muzeja, uključivši i lapidarij. Nikada se nije ograničavao na muzejski perimetar, zidove salona i vrta s lapidarijem već je svoja stručna vodstva i cjelokupni stručni rad proširivao na baštinu cijeloga grada i regije. Autor je niza članaka u stručnim i znanstvenim časopisima. Sudjelovao u *Primorskom slovenskom je biografskom leksikonu* i *Istarskoj enciklopediji*. Osobito se ističe težnjom za restauracijom u nesretnim okolnostima naglo osiromašene stoljetne baštine Grada povratom koparskih umjetnina u grad Kopar. Svojom djelatnošću temeljenoj na širokoj erudiciji, urođenoj strasti i kritičkom smislu za valorizacijom zapuštenih tema značajno je pridonio valorizaciji istarske kulturne baštine na području likovnih umjetnosti.*

S prošnjo za objavu v vašem mediju.

Podelitev nagrad se bo odvijala v Loggi v Kopru (Titov trg, 1) v petek 30. 12.2022 ob 11.30.

Con preghiera di diffusione attraverso il vs. media.

La consegna dei premi avrà luogo presso la Loggia di Capodistria (piazza Tito, 1), venerdì, 30.12.2022, alle ore 11.30.

S molbom za objavu putem vašeg medija.

Podjela nagrada će se održati u Loggi u Kopru (Titov trg, 1) u petak, 30.12.2022. u 11.30 sati.

Info:

mail: histria@histriaweb.eu
tel. +386 41 575054
www.histriaweb.eu

ACTIVITAS
HISTRIAE